

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Cu participarea:

Procurorului Ghervas Iurie

Avocatului Bogos Alexandru

a judecat în ședință închisă, recursul declarat împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, de către inculpatul

Cozmuța Serghei Xxxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat s. xxxxxxxxxxxx, r-nul Xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de recurs: 14.09.2017 - 15.09.2017.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

Inculpatul a susținut recursul în sensul declarat.

Avocatul a susținut recursul declarat de către inculpat, solicitând admiterea acestuia cu casarea încheierii de anunțare în căutare și aplicare a măsurii preventive - arestarea preventivă.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului cu menținerea încheierii fără modificări.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 09 aprilie 2015, Cozmuța Serghei Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, ce constituie suma de 8.000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Bolocan Ion privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune din contul lui Cozmuța Serghei, Hortolomei Dionisie și Harabagiu Nicolae a fost admisă în principiu, urmând ca cuantumul exact al despăgubirilor să fie stabilit de instanța civilă.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Hortolomei Dionisie și Harabagiu Nicolae, iar Țapeș Ion și Paliț Ion au fost achitați, în privința cărora cauza nu se examinează în prezenta procedură.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către:

2.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cozmuța S., Hortolomei D., Țapeș I. și Paliț I. să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă pentru fiecare câte 1.000 unități convenționale, iar pe Harabagiu N. a-l recunoaște vinovat și a-l condamna în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și conform art. 90 Cod penal a-i suspenda executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an 6 luni.

2.2 Avocatul Bogos Alexandru în numele inculpatului Cozmuța S., care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunile lui Cozmuța S. să fie recalificate în baza art. 78 Cod contravențional.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016 a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015 și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

6. În cadrul ședinței instanței de apel din data de 27 aprilie 2017, procurorul Taut Dorina a înaintat demers prin care a solicitat ca inculpatul, Cozmuța Serghei, să fie anunțat în căutare aplicând în privința acestuia măsura preventivă - arestarea preventivă, pe un termen de 30 zile, din motiv că ultimul nu se prezintă în ședințele de judecată, iar din spusele martorului Rusu Anton și informației parvenite de la IP Ialoveni, Cozmuța S., este plecat peste hotarele țării, eschivându-se astfel de a se prezenta în fața instanței de judecată.

7. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, a fost admis demersul procurorului, fiind anunțat în căutare inculpatul Cozmuța Serghei și aplicată în privința acestuia măsura preventivă - arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, din momentul reținerii ultimului.

8. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat că a fost stabilită ședință de judecată pentru data de 02 martie 2017 ora 14.00, însă inculpatul, Cozmuța S., fiind legal citat, fapt confirmat prin cotorul avizului de recepție, nu s-a prezentat în fața instanței de judecată, din motive necunoscute. Subsidiar, a fost stabilită de către instanța de apel o altă ședință de judecată pentru data de 27 aprilie 2017, însă inculpatul Cozmuța S., fiind legal citat, fapt confirmat prin cotorul avizului de recepție, la fel nu s-a prezentat la ședința de judecată din motive necunoscute.

Totodată, instanța de apel a reținut, că la data de 03 martie 2017, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina a emis ordonanță prin care a dispus aducerea silită a inculpatului, Cozmuța S., iar executarea prezentei ordonanțe a fost pusă în seama IP Ialoveni.

În cadrul instanței de apel, procurorul a prezentat pentru anexare copia procesului-verbal din 11 aprilie 2017, de audiere a martorului Rusu Anton, care a comunicat că inculpatul, Cozmuța S., este nepotul său, însă la moment este plecat peste hotarele Republicii Moldova.

Ținând cont de cele menționate mai sus, instanța de apel a concluzionat că în prezenta speță sunt incidente temeiurile prevăzute la art. 176 Cod de procedură penală și anume, că inculpatul Cozmuța S. este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) Cod penal, care potrivit art. 16 Cod penal, este clasificată ca o infracțiune mai puțin gravă, sancțiunea căreia prevede pedeapsă cu închisoare mai mare de 1 an, se eschivează de la prezentarea în instanța de judecată, totodată absența ultimului împiedică buna desfășurare a procesului penal, fiind încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei penale, impunându-se necesitatea de a-l anunța în căutare pentru a asigura desfășurarea procesului penal în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, dispunând astfel aplicarea măsurii preventive – arestarea preventivă, pe un termen de 30 zile.

9. La data de 25 august 2017, potrivit procesului-verbal al reținerii de facto (f.d. 213 v. 4) inculpatul Cozmuța S., în baza încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27.04.2017, a fost reținut de către colaboratorii IP Ialoveni.

10. Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, este atacată cu recurs de către inculpatul, Cozmuța S., prin care solicită anularea acesteia, cu stabilirea unei măsuri alternative – arestarea la domiciliu sau controlul judecătoresc în privința sa.

În motivarea recursului invocă:

- a achitat deja amenda stabilită prin sentință, în mărime de 400 unități convenționale, fapt confirmat prin bonurile de plată, adică practic a executat deja pedeapsa;

- în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, prin care a fost casată prima hotărâre a instanței de apel, sunt aduse critici în partea achitării inculpaților Țapeș I. și Paliț I., iar în partea condamnării lui Cozmuța S. nu sunt invocări, astfel se poate de conchis că ultimul nu s-a eschivat de la răspundere penală, deoarece a achitat amenda stabilită;

- se caracterizează pozitiv, are loc stabil de trai, nu are antecedente penale, este logodit și în scurt timp intenționează să-și oficializeze relația, urmând să încheie căsătorie;

- probele anexate de către procuror și puse la baza încheierii din 27.04.2017, nu corespund rigorilor procedurale și nu pot fi considerate probe, deoarece sunt niște copii ce nu au fost autentificate în modul prevăzut de lege și nu au fost prezentate în original;

- în Penitenciarul 13, unde se deține în stare de arest, sunt condiții inumane, ceea ce face să se îngrijoreze pentru sănătatea sa, simțind o presiune psihologică, stare de frică, se deține în celule supra aglomerate, nu are acces la aer curat, la alte condiții necesare și garantate de stat;

- pentru aplicarea arestului preventiv nu există nici o circumstanță obiectivă, deoarece nu a încercat să influențeze martorii, să distrugă probe sau să se eschiveze de la organele de urmărire penală.

11. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Verificând legalitatea și temeinicia anunțării în căutare a inculpatului Cozmuța S. și aplicării măsurii preventive - arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 175, 176, 321 și 329 alin. (1) Cod de procedură penală.

Așadar art. 175 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca el să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

În conformitate cu art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeieri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni.

Rezultând din prevederile art. 321 alin. (1) coroborat cu art. 329 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, iar la judecarea cauzei, în caz de neprezentare a inculpatului instanța, din oficiu sau la cererea părților, ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Din materialele cauzei rezultă, că conform fișei de repartizare a dosarului (02-1a-11094-16052016) (f.d. 85, v. 4), cauza penală în privința lui Cozmuța S. și alții a parvenit pentru rejudecare în adresa Curții de Apel Chișinău la data de 16 mai 2016, fiind stabilite mai multe ședințe de judecată, care însă au fost amânate din mai multe motive, inclusiv și din motivul neprezentării inculpatului, Cozmuța Serghei.

Prin urmare, instanța de recurs menționează, că în cadrul ședinței instanței de apel la data de 16 decembrie 2016, inculpatul Cozmuța S., nu s-a prezentat, deși a cunoscut despre data, ora și locul desfășurării procesului penal, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 124 v. 4). Ulterior, instanța de apel a numit o altă ședință de judecată pentru data de 02 martie 2017, unde inculpatul, Cozmuța S., a fost citat legal, fapt confirmat prin semnătura acestuia din avizul de recepție (f.d. 138 v. 4), însă ultimul, la fel, nu s-a prezentat în instanța de judecată, fără a comunica motivul lipsei sale. În cele din urmă, instanța de apel a amânat examinarea cauzei și a stabilit o altă ședință de judecată pentru data de 27.04.2017, la care inculpatul, Cozmuța S., de asemenea a fost citat legal, ceea ce se atestă prin semnătura ultimului

pe avizul de recepție (f.d. 151 v. 4), dar nici la această dată nu s-a prezentat și nici nu a anunțat careva motive ale lipsei sale.

Totodată, Colegiul penal relevă, că în vederea asigurării bunei desfășurări a procesului penal în ordine de apel, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, a emis ordonanța din 03 martie 2017, de aducere silită a inculpatului Cozmuța S., în ședința de judecată pentru data de 27.04.2017 și a dispus executarea acesteia în sarcina Inspectoratului de poliție Ialoveni. Drept urmare a executării ordonanței menționate colaboratorii de poliție ai IP Ialoveni au prezentat procurorului adeverința eliberată de către Primăria comunei Ruseștii Noi r-nul Ialoveni, prin care se confirmă că inculpatul, Cozmuța S., își are domiciliul în această comună, însă la moment nu se află în teritoriu. De asemenea, colaboratorii de poliție au audiat martorul, Rusu Anton, la data de 11 aprilie 2017, care a relatat că inculpatul Cozmuța S. îi este nepot, însă la moment este plecate peste hotarele Republicii Moldova (f.d. 154 v. 4).

În asemenea împrejurări, Colegiul consideră, că instanța de apel a avut suficiente temeiuri rezonabile de a conchide că inculpatul, Cozmuța S., se eschivează de a se prezenta în fața instanței de judecată, fără a anunța careva motive despre imposibilitatea prezentării în fața completului de judecată, ceea ce periclitează buna desfășurare a procesului penal.

Ținând cont de criticile invocate în recursul declarat la caz, instanța de recurs respinge alegațiile părții apărării, precum că procurorul a prezentat înscrisurile mai sus menționate, în copii, fără a fi autentificate sau a fi în original, deoarece lucrările dosarului conțin inclusiv și scrisoarea de expediere din data de 26.04.2017, parvenită de la IP Ialoveni, unde sunt anexate în original adeverința eliberată de către Primăria comunei Ruseștii-Noi r-nul Ialoveni, raportul colaboratorului de poliție Luchița Gh. și procesul verbal de audiere a martorului Rusu Anton (f.d. 155-158 v. 4), fapt ce exclude dubii referitor la lipsa probelor pe care a fost întemeiată încheierea instanței de apel privind anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive – arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, în privința inculpatului, Cozmuța S.

Ce ține de argumentele recurentului, precum că a achitat amenda pentru comiterea infracțiunii de care a fost învinuit, Colegiul penal consideră că acestea nu sunt suficiente de a revoca măsura preventivă aplicată – arestarea preventivă, deoarece în speța dată, hotărârea adoptată de către prima instanță, prin care inculpatului Cozmuța S., i-a fost aplicată amenda, a fost contestată de către partea acuzării, care nu este de acord cu cuantumul pedepsei stabilite sub formă de amendă, considerând că urmează a-i fi stabilită una în mărime mai mare, iar în prezent cauza se află în procedură de judecare a apelurilor și nu este adoptată o hotărâre definitivă și executorie în acest sens, pentru a constata faptul executării pedepsei.

Tot la acest capitol, Colegiul penal nu poate reține ca întemeiate criticile recurentului invocate, în sensul că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, prin care a fost dispusă rejudecarea cauzei în instanța de apel, nu sunt vizate critici a instanței supreme referitoare la condamnarea

sa. În acest sens, Colegiul menționează că prin recursul ordinar declarat în cauza dată, procurorul a contestat hotărârea adoptată anterior de către instanța de apel inclusiv și în partea stabilirii unei pedepse prea blânde inculpatului, Cozmuța S., iar prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, hotărârea adoptată de instanța de apel anterior a fost casată total, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, ceea ce indică la faptul că în cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează se verifice corectitudinea sentinței adoptate, inclusiv și în partea cuantumului pedepsei stabilite inculpatului, Cozmuța S., respectiv nu poate fi vorba de incidența unui lucru judecat, fără a exista o hotărâre definitivă.

La fel, Colegiul penal notează că în corespundere cu art. 5.1 lit. c) CEDO, nimeni nu poate fi lipsit de libertate, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit infracțiunea sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșască o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

Potrivit legislației naționale și anume alin. (5) art. 321 Cod de procedură penală, instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare.

În acest context, ținând cont de aceste prevederi care sunt incidente prezentei spețe, Colegiul penal consideră, că inculpatul, Cozmuța S., din motiv că nu se prezenta la ședințele de judecată, fără a avea careva motive justificative, de către instanța de apel întemeiat a fost anunțat în căutare și aplicată măsura preventivă – arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, pentru a fi adus în fața autorității judecătorești în legătură cu examinarea cauzei penale intentate în privința acestuia și care se află spre examinare în ordine de apel, și este o continuare a judecării fondului cauzei, respectiv în speță nu este adoptată o hotărâre definitivă.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca irelevante alegațiile invocate de recurent, precum că nu au existat circumstanțe obiective pentru aplicarea măsurii preventive – arestarea preventivă, cum ar fi influența martorilor, distrugerea probelor sau eschivarea de la organul de urmărire penală, deoarece nu aceste împrejurări au stat la baza aplicării măsurii preventive în privința inculpatului, Cozmuța S., dar acel fapt că acesta nejustificat ignoră de a se prezenta în fața instanței de apel, ceea ce împiedică bunul curs al procesului penal.

De asemenea, Colegiul penal ține să releve că în cauza penală respectivă figurează mai mulți inculpați, iar judecarea cauzei în apel, în cazul eschivării repetate a inculpatului de la prezentare, duce la tergiversarea nejustificată a examinării cauzei în ordine de apel, fapt ce cauzează încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termeni rezonabili a celorlalți participanți la proces, respectiv va fi proporțională aplicarea măsurii preventive – arestarea preventivă, în raport cu încălcarea drepturilor procesuale ale celorlalți 4 inculpați, de a nu tergiversa examinarea prezentei cauze.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza deferită judecării, anunțarea în căutare și aplicarea măsurii preventive - arestarea preventivă de către instanța de apel pentru o perioadă de 30 zile, este bazată pe motive relevante și suficiente, fiind justificată, întemeiată și necesară într-o societate democratică, urmărind un scop legal, deoarece prin aceasta se va realiza scopul de împiedicare a inculpatului, Cozmuța S., de a se eschiva de la prezența în instanța de apel, va asigura atragerea la răspundere penală în cazul unei eventuale condamnări mai aspre în sensul solicitat de partea acuzării, precum și va contribui la desfășurarea în termeni rezonabili a procesului penal, în condițiile în care respectiva cauză penală a parvenit în instanța de apel pentru rejudecare la data de 16 mai 2016, adică aproximativ de 1 an 4 luni, nefiind soluționată până în prezent.

Ținând cont de circumstanțele menționate, Colegiul penal concluzionează, că anularea încheierii în partea ce ține de aplicarea măsurii preventive în privința lui Cozmuța S. pe un termen de 30 de zile, în virtutea celor constatate supra, este irelevantă, deoarece prin aceasta nu se vor înlătura riscurile ce au justificat aplicarea arestării preventive.

Rezumând toate împrejurările relevate, Colegiul conchide că pe parcursul examinării cauzei, instanța de apel legal și întemeiat l-a anunțat în căutare pe inculpatul, Cozmuța S., aplicându-i măsura preventivă – arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, iar soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea din 27 aprilie 2017, este una bazată pe prevederi legale, respectiv recursul declarat urmează a fi respins, ca fiind neîntemeiat.

12. Conducându-se de prevederile art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de către inculpatul Cozmuța Serghei Xxxxx, în cauza penală în privința acestuia, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a fost admis demersul procurorului de anunțare în căutare și aplicare a măsurii preventive – arestarea preventivă, pe un termen de 30 (treizeci) de zile, cu menținerea încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 19 septembrie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie